

# \* PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKA 1

Zora Syslová

# \* OBSAH PP1

1. Předmět předškolní pedagogiky, základní kategorie a pojmy
2. ISCED 0 (organizace předškolního vzdělávání v ČR)
3. Výchova a vzdělávání
4. Proměny cílů předškolní výchovy a vzdělávání, alternativní a inovativní směry v předškolním vzdělávání
5. Dítě jako subjekt vzdělávání
6. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, děti ze sociálně znevýhodněného prostředí
7. Vzdělávání dětí do 3 let
8. Prostředí a jeho vliv na rozvoj - reflexní list
9. Heterogenní a homogenní skupiny
10. Předškolní pedagog, jeho kompetence (standard, kariérní řádu) - reflexní list
11. Komunikační dovednosti učitelky MŠ - vytváření sebepojetí
12. Profesionální portfolio

- \* Seminární práce na téma: „*Komparace dvou odborných publikací*“

### Kritéria pro hodnocení:

- \* formální úprava podle požadavků na odborné práce, včetně pravopisu
- \* porovnání přístupů, názorů, zdrojů apod. jednotlivých autorů ke zvolenému tématu (nikoli obsah jednotlivých publikací)
- \* odevzdání seminární práce v elektronické podobě v termínu do **20. 5. 2016**
- \* rozsah práce max. 5 normostran

**\* Požadavky na zápočet**

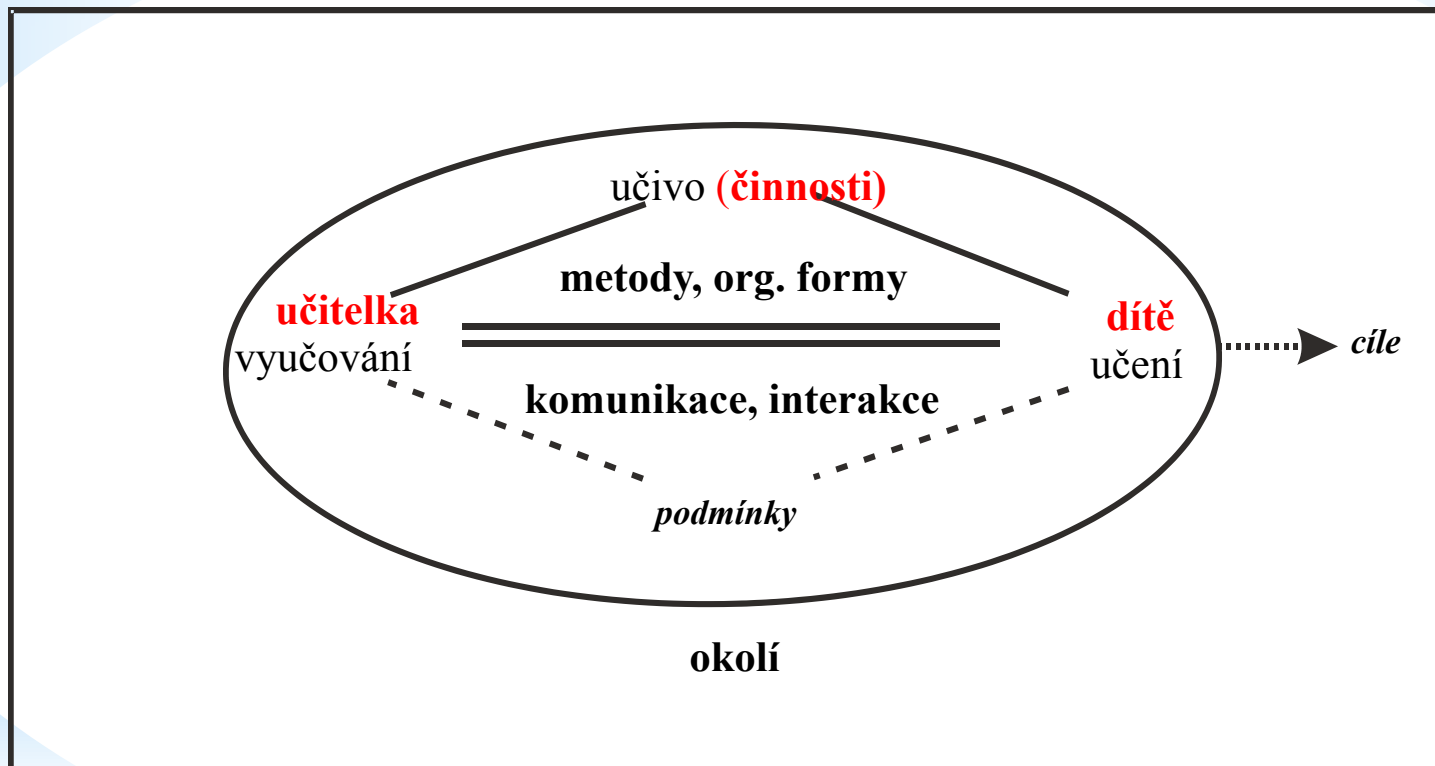
# Předmět předškolní pedagogiky

Při sledování každé výchovné situace je třeba mít na paměti, že je v ní přítomná:

- \* **osobnost jedince, který je vychováván**
- \* **sociální a přírodní prostředí**
- \* **cíl, k němuž vzdělávání a výchovné působení směřuje**
- \* **osobnost vzdělavatele (jeho styl)**

*Opravilová, 2005*

# Předmět předškolní pedagogiky



# \* ASPEKTY DIDAKTIKY

- \* **Cíle**, aneb k čemu se vyučuje a učí
- \* **Obsah**, aneb co se vyučuje a učí
- \* **Zprostředkování**, aneb jak se vyučuje a učí
- \* **Vztahy mezi osobami zúčastněnými na vyučování a učení**, které se vztahují zejména ke komunikaci

# Dítě

Objekt x subjekt vzdělávání

- \* Genetika
- \* Vliv rodiny
- \* IQ versus EQ
- \* Potřeby dítěte

# Učitelka

- \* Kvalifikace
- \* Odbornost



# OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP

Integrovaná témata - tzv. „bloky“

TVP

(Učivo) ČINNOSTI

\* Spontánní

\* Řízené

# Metody

## SLOVNÍ

- vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovor

## NÁZORNÉ

- pozorování, předvádění

## PRAKTICKÉ

- napodobování, manipulování, experimentování

# Aktivizující metody

- \* Diskuse
- \* Modelové situace
- \* Scénky
- \* atd.

# Organizační formy

- \* Individuální
- \* Skupinová
- \* Frontální

# Specifika MŠ

- \* Předškolní dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, tzn. spontánně.
- \* Tyto zkušenosti zpracovává prostřednictvím hry.
- \* Do řízených aktivit se aplikuje podstata spontánního učení.

# Další kategorie

- \* Situační učení
- \* Sociální učení
- \* Prožitkové učení

# Situační učení

- \* Situace, se kterými přichází děti
- \* Situace, které se dějí ve třídě
- \* Situace, se kterými přichází učitelka

# Sociální učení

- \* Nápodobou
- \* Od sebe navzájem

ITV

- 10 % toho, co slyšíme
- 20% toho, co vidíme
- 40% toho, o čem diskutujeme
- 80% toho, co přímo zažijeme nebo děláme
- **90% toho, co se pokoušíme naučit druhé**



# Prožitkové učení

*Učení založené na přímých zážitcích dítěte, vycházející z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z jeho zvědavosti a potřeby objevovat.*

# LITERATURA:

HAVLÍNOVÁ, M. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*. Praha : Portál, 2006, 2008.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-628-5

HORKÁ, H., SYSLOVÁ, Z. *Studie k předškolní pedagogice*. Brno: Paido, 2011. ISBN 978-80-210

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. *Předškolní a primární pedagogika*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-585-7

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4

PRŮCHA, J., KOŽÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0495-4

SMOLÍKOVÁ, K a kol. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004.